

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
"Магістерський семінар з української літератури"
вибіркова

Освітньо-професійна програма Українська мова та література

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: Ковалець Лідія Михайлівна, професор, доцент, доктор філологічних наук

Профайл викладача (-ів) <https://scholar.google.com.ua/citations?user=auR6gOoAAAAJ&hl=uk>

Контактний тел. 0958430185

E-mail: l.kovalets@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4350>

Консультації

Очні консультації: середа – 13.00 – 14.00

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна призначена для того, аби поглибити знання студентів з окремих літературознавчих проблем; розвинути навички критичного аналізу наукової літератури і вміння викладати результати власного наукового дослідження; розвинути навички підготовки та презентації наукових доповідей; розвинути навички ведення наукової дискусії у вигляді запитань та відповідей за темою доповіді; розвинути навички оцінювання та рецензування наукових доповідей.

2. Мета навчальної дисципліни:

з'ясування рівня засвоєння студентами-випускниками сучасної методології наукової діяльності, надання їм конкретної необхідної допомоги, пов'язаної з написанням та майбутнім захистом магістерських робіт, сформуванню у майбутніх спеціалістів-філологів навички науково-дослідної діяльності.

3. Пререквізити. Дисципліна безпосередньо пов'язана з такими магістерськими курсами: ППО5. Досягнення і проблеми українського мовознавства; ППВ4. Теорія і практика наукового перекладу / Рекламний стиль в українській мові, а також з усіма предметами бакалаврського рівня освіти, що пов'язані з науковою роботою студентів.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей:**

Загальні:

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові:

ФК-3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК-4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК-9 Здатність обґрунтовувати результати кваліфікаційної роботи дослідження в різних формах наукової комунікації (на засіданнях наукового гуртка, під час наукових або науково-практичних конференцій, у публікаціях філологічного спрямування).

Програмними результатами навчання є:

ПР-1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПР-9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПР-10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР-12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПР-14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПР-18 Презентувати результати наукового дослідження під час магістерського семінару, на науково-практичних конференціях, в одноосібних публікаціях, у наукових розвідках, написаних у співавторстві з науковим керівником.

Також студент повинен **знати:**

- правила та принципи наукового спілкування;
- правила та принципи підготовки наукової доповіді за темою свого дослідження;
- правила здійснення науково-літературознавчого дослідження у вигляді магістерської роботи;
- правила опрацювання наукової літератури, застосування методів науково-філологічних досліджень;
- загальну методологію свого наукового дослідження; особливості підготовки ілюстрацій доповіді та презентації.

вміти:

- представляти результати наукових (науково-літературознавчих) досліджень у форматі усної доповіді під час захисту магістерської роботи;
- формулювати, обґрунтовувати об'єкт, предмет, мету, завдання свого наукового дослідження, а також його структуру;
- підібрати комплекс оптимальних методів для реалізації мети дослідження, підготувати ілюстративний матеріал, а також презентації до доповіді;
- ставити запитання за темою доповіді і давати відповіді на поставлені запитання, вести переконливу наукову дискусію;
- рецензувати доповіді та виступи своїх колег, критично сприймати й аналізувати власний і чужий науковий матеріал.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Магістерський семінар з української літератури												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	змістових модулів	Лекції	практичні	семінарські	Лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	2	16	14				90	залік
Заочна	1	1	4	120	2	4	4				112	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Магістерське дослідження в системі наукової діяльності»												
Тема 1. Вступ. Правила наукової діяльності. Магістерське дослідження в цій системі. Алгоритм його підготовки.	4	2	2									
Тема 2. Джерельна база магістерської роботи з української літератури.	21	4	2			15	27	1	1			25
Тема 3. Ефективні методи наукових (науково-літературознавчих) досліджень. Структура магістерського дослідження.	38	4	4			30	57	1	1			55
Тема 4. Алгоритм усного виступу з науковою (науково-літературознавчою) доповіддю.	21	2	4			15	7					7
Разом за змістовим модулем 1	84	12	12			60	91	2	2			90
Змістовий модуль 2. «Заключний етап науково-дослідницьких студій»												
Тема 5. Правила оформлення наукових досліджень, їх видрукування і захист.	36	4	2			30	29	2	2			25
Разом за змістовим	36	4	2			30	29	2	2			25

модулем 2												
Усього годин	120	16	14			90	120	4	4			112

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Проблематика наукової діяльності в літературознавстві. Алгоритм вибору <i>своєї</i> теми.	2	
2	Ефективні шляхи формування джерельної бази при підготовці магістерського дослідження (на конкретному індивідуальному матеріалі).	2	1
3	Методологія наукової роботи в літературознавстві. Проблема вибору оптимальних методів пізнання наукової проблеми й підготовки конкретного дослідження (загальнонаукових та спеціальних, літературознавчих).	4	1
4	Алгоритм усного виступу з науковою (науково-літературознавчою) доповіддю.	4	
5	Правила оформлення бібліографії та загалом магістерських досліджень, їх видрукування і захист.	2	2
	Всього годин	14	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Підготувати розгорнуте повідомлення про джерельну базу свого магістерського дослідження та його наукову новизну.	15	25
2	Підготувати повідомлення про методологію своєї науково-дослідницької праці, а саме про загальнонаукові методи та спеціальні, застосовувані в літературознавстві.	15	25
3	Підготувати повідомлення, де обгрунтувати структуру своєї магістерської роботи, викласти основні положення кожного з розділів.	15	30
4	Підготувати повідомлення, де чітко сформулювати об'єкт і предмет свого наукового дослідження, його мету та завдання, практичне значення роботи.	15	7
5	Підготувати належно оформлену бібліографію до свого наукового дослідження (до 40 позицій). Вказати на далі перспективи у вивченні наукової проблеми. Прорецензувати вступну	30	25

	частину магістерської роботи когось зі своїх колег (із аргументованими зауваженнями та побажаннями).		
	Всього годин	90	112

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

- поточний: усна відповідь студента під час практичного заняття, письмові завдання, самоконтроль;
- підсумковий контроль: залік (за білетами).

Засоби оцінювання

- самостійні письмові роботи;
- практичні заняття.

Методи навчання

1. Метод формування умінь і навичок.
2. Метод застосування здобутих знань, умінь і навичок.
3. Метод стимулювання наукової діяльності через наукову дискусію.
4. Метод контролю і самоконтролю у навчанні.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Залік	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
5	10	15	10	20		

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	Відмінно
	B (80-89)	Дуже добре
	C (70-79)	Добре
	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни за шкалою ECTS та національною шкалою

Оцінка А (90 – 100 балів) або „відмінно” виставляють за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатою мовою, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або „добре” виставляють за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або „добре” виставляють за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або „задовільно” виставляють за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка E (50 – 59 балів) або „задовільно” виставляють за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або „незадовільно” виставляють у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові

умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржикю, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 бали) або „незадовільно” виставляють у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

7. Рекомендована література

Базова

1. Еко У. Як написати дипломну роботу : Гуманітарні науки / пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль, 2007.
2. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження: Авторський підручник. Київ – Ніжин, 2006.
3. Ковальський М. П. Основи науково-дослідницької та самостійної роботи студентів: Метод. посіб. Острог, 2002.
4. Михайлова О. Г. Українське наукове мовлення : навчальний посібник. Харків, 2000.
5. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: [навчальний посібник]. Київ, 2003.
6. Романчиков В. І. Основи наукової діяльності: навчальний посібник. Київ, 2007.
7. Романюк М. М. Загальна і спеціальна бібліографія : навчальний посібник. Львів, 2003.
8. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : [навчальний посібник]. Київ, 2005.
9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Київ, 2004.
10. Шейко В. М., Кушнарєнюк М. О. Організація та методи науково-дослідної діяльності. Київ, 2006.
11. Яремчук В. Основи науково-дослідної роботи студентів : навчальний посібник для студентів факультетів гуманітарного профілю. Вид. 2-ге., виправл. Острог, 2012.

Допоміжна

1. Антонова О. Є. До історії становлення дослідницького навчання // Дослідницький компонент у діяльності загальноосвітніх навчальних закладаів та позашкільних закладів освіти: ретроспектива і перспектива : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 21 листопада 2013 року, м. Київ. Київ, 2013. С. 6-13.
2. Артемчук Г. І. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ, 2000.
3. Виговська О. І. Особистісно орієнтоване навчання. Як його технологізувати? // Педагогіка толерантності. 2000. № 4. С. 27-33.

4. Зелінська Н. В. Поетика проголошеного слова: українська наукова література XIX – початку XX ст. : монографія. Львів, 2003
5. Коновець О. Ф. Українська наука як феномен культури. Київ, 2000.
6. Райхман Є. Науково-дослідна робота майбутніх магістрів педагогічної освіти як педагогічний феномен // Вісник Дніпропетровського університету ім. А. Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія. Педагогічні науки». 2015. № 1 (9). С. 164-170.
7. Семакова Т. Науково-дослідницька робота як шлях формування професійної компетентності викладача // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. 2012. Вип. 1 (1). С. 124-127.
8. Уйсімбаєва Н. В. Науково-дослідницька діяльність майбутнього фахівця // Зб. наук. праць: Наукові записки. Вип. 88. Серія: педагогічні науки. Кіровоград, 2010. С. 243-246.
9. Феллер М. Д. Текст як модель комунікативного тексту. Нариси про текст. Київ, 1998.
10. Ягенська Г. В. Співпраця вчителя і учнів у процесі науково-дослідницької роботи як шлях до саморозвитку особистості: матеріали наук.-метод. посіб. // Орієнтація на особистість. Луцьк, 2006. С. 342-343.

8. Інформаційні ресурси

1. https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
2. www.chtyvo.org.ua
3. www.diasporiana.ua
4. www.hurtom.com
5. www.litopys.org.ua